Enrollment No :__________________ Exam Seat No : _________________

C.U.SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2018

Subject Name : Bhashavignan Bhag -1

Subject Code : 4AH05BVG1 Branch :B.A. (Gujarati)

Semester : 5 Date : 28/11/2018 Time : 10:30 To 01:30 Marks : 70

Instructions:

(1) Use of Programmable calculator and any other electronic instrument is prohibited.
(2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
(3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
(4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન–૧ નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. **(૧૪)**

૧. 'ધ્વનિ સંકેતો દ્વારા વિચારો, ભાવોનું પ્રકટીકરણ એટલે ભાષા'– આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે ?

૧. સ્વિટ ૨. વેન્દ્રેજ ૩. સ્તુર્તવા ૪. રસેલ

૨. ભાષામાં શબ્દો અર્થની દ્રષ્ટિએ એક ચોક્કસ ક્રમમાં ગોઠવાય તેને શું કહેવાય ?

૧. શબ્દ ૨. અક્ષર ૩. રૂપ ૪. વાક્ય

૩. ભાષા અભ્યાસની કેટલી પદ્ધતિઓ છે ?

૧. એક ૨. બે ૩. ત્રણ ૪. ચાર

૪. કઈ ભાષામાં પ્રત્યયોજ નથી ?

૧. ગુજરાતી ૨. ચીની ૩. હિન્દી ૪. અંગ્રેજી

૫. ત, થ,દ,ધ કેવા પ્રકારના વ્યંજનો છે ?

૧. કંઠ્ય ૨. ઓષ્ઠ્ય ૩. તાલવ્ય ૪. દંત્ય

૬. ગુજરાતી ભાષામાં વ્યાકરણની દ્રષ્ટિએ નામની પહેલા શું આવે છે ?

૧. વિશેષણ ૨. કર્તા ૩. ક્રિયાપદ ૪. કર્મ

૭. 'ઠોઠ' કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ?

૧. અરબી ૨. ગુજરાતી ૩. ફારસી ૪. હિન્દી

૮. ગુજરાતી ભાષાના માન્ય સ્વરો કેટલા છે ?

૧. ચાર ૨. છ ૩. આઠ ૪. બાર

૯. મહેસાણા, પાટણ, અમદાવાદ, બનાસકાંઠામાં બોલાતી બોલી કયા નામે ઓળખાય છે ?

૧. પટ્ટણી બોલી　　૨. સૌરાષ્ટ્રી બોલી　　૩. ચરોત્તરી બોલી　　૪. બનાસબોલી

૧૦. વાક્ય રચનાના કેટલાં પ્રકારો છે ?

૧. એક　　૨. બે　　૩. ત્રણ　　૪. ચાર

૧૧. 'પંતુજી' કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ?

૧. ગુજરાતી　　૨. હિન્દી　　૩. મરાઠી　　૪. અરબી

૧૨. ગુજરાતી ભાષા વિકાસના કેટલા યુગો છે ?

૧. એક　　૨. બે　　૩. ત્રણ　　૪. ચાર

૧૩. 'ટિળક' કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ?

૧. ગુજરાતી　　૨. મરાઠી　　૩. સિંધી　　૪. હિન્દી

૧૪. ગુજરાતી ભાષાનાં ત્રીજા યુગની ભાષા કઈ છે ?

૧. અર્વાચીન ગુજરાતી　　૨. ગુજરાતી　　૩. મૂળ ગુજરાતી　　૪. જૂની ગુજરાતી

નીચે આપેલ પ્રશ્ન નં. ૨ થી ૮ માંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના વિગતે જવાબ લખો.

પ્રશ્ન–૨ ભાષા એટલે શું ? ભાષાનું માનવ વ્યવહારમાં સ્થાન અને તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. **(૧૪)**

પ્રશ્ન–૩ ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ આપી તેના સ્વરૂપ અને લક્ષણોની ચર્ચા કરો. **(૧૪)**

પ્રશ્ન–૪ માન્ય ધ્વનિઘટકોનું વર્ગીકરણ કરી તેની ઉચ્ચારણપ્રક્રિયા વિશે નોંધ તૈયાર કરો. **(૧૪)**

પ્રશ્ન–૫ માન્યભાષા અને બોલી વચ્ચે ભેદ સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતી પ્રાદેશિક બોલીઓની ચર્ચા કરો. **(૧૪)**

પ્રશ્ન–૬ ભારતીય આર્યભાષાના વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ જણાવી તેના ભેદક લક્ષણોની ચર્ચા કરો. **(૧૪)**

પ્રશ્ન–૭ ટૂંકનોંધ લખો. **(૧૪)**

- ભાષા એટલે શું ? તેના સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને પ્રાસંગિક સ્વરૂપભેદો જણાવો.
- ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઘટકોનો વિગતે પરિચય આપો.

પ્રશ્ન–૮ ટૂંકનોંધ લખો. **(૧૪)**

- સૌરાષ્ટ્રી બોલી અને સુરતી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- અપભ્રંશથી અવાચીન ગુજરાતી સુધીની વિકાસરેખાના મહત્વના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.